

fik noget Prærogativ, fordi han tidligere har hørt til et frivilligt Corps af Gud ved hvilken Bestaanden. Jeg finder det ikke ganske rigtig, at der gjøres nogen Forskjel af denne Grund. — Naar der samme Sted tales om Gymnastikunderviisningen, da troer jeg egentlig ikke, hvad der ogsaa tidligere er bragt paa Bane her i Thinget, at den har den store Betydning for Almuekolerne, som man fra mange Sider søger at tillægge den. Gymnastikunderviisningen bidrager neppe i nogen væsentlig Grad til at fremme Combattantens eller Stridsmandens Dydighed eller give ham nogen særlig Uddannelse eller nogen som helst anden Fordeel. — Endelig har den høitærede Minister ogsaa nævnt Bornholms Væbning, og han har ved denne Leilighed i Motiverne udtalt, at det maatte ansees for nødvendigt, at en Afdeling af denne Væbning var stationeret paa Den for at møde Angreb af en mindre fjendtlig Afdeling, som kunde forsøge Landgang; men iøvrigt skulle de Værnepligtige derfra indbrages i en af Brigaderne, jeg huffer ikke hvilken. Denne Bestemmelse kan jeg ikke finde ganske rigtig. En fjendtlig Afdeling, som vil forsøge paa at sætte sig i Besiddelse af Bornholm, vil visstnok i dette Tilfælde, som ved enhver Landgang, møde med en saa overmægtig Styrke, som han anseer for nødvendig for at kunne sætte sig i Besiddelse af denne vigtige Ø; den hele Væbning bør derfor være tilstede der, og ikke en Afdeling deraf alene. Jeg troer, det er rigtigt, hvad der er udtalt paa et andet Sted, at betragte Bornholm som en Fæstning; men fra denne Fæstning bør man ikke bortdrage Noget af dens Besætning, og dens militære Besætning er den bevæbnede Deel af dens Befolkning. Denne kan faaet Nødt at bestille med at forsvare sin Hjemstavns, og det er derfor urigtigt under en Krig at bortdrage en Deel af dens Forsvar og indlemme den i en af Brigaderne. Saa vi. f. Ex. med en Søffende at bestille, en Fjende, som ikke blot er istand til at afskære, hvad jo langtfra var umuligt, Forbindelsen mellem de to store Øgrupper, men ogsaa, hvad der er endnu lettere, Forbindelsen mellem Bornholm og det øvrige Danmark, vil det saa være forsværligt at bortdrage en Deel af denne Des naturlige For-

svare, som tilvisse dog ikke kunne ansees for altfor talrige til at opfylde deres Svært, at forsvare Den? Jeg kan saaledes ikke see rettere, end at man bør lade Bornholms bevæbnede Magt forblive paa Den. Naar det er blevet sagt, at den burde deeltage i det hele store Forsvar af Fædrelandet, saa skal jeg tillade mig at bemærke, at Bornholm ogsaa er en Deel af Fædrelandet, og det en meget vigtig Deel.

Jeg skal endnu kun tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger med Hensyn til hvad der er ytret senere. Med Hensyn til selve Planen vil jeg kun gjøre nogle ganske ubetydelige Bemærkninger. Den høitærede Minister har flere Gange brugt Udtrykket „Krigshaandværk“, men efter den Intelligents og Dannelse, som nu, og det med Grund, forlanges, endogsaa af den menige Mand, forekommer det mig ikke, at dette Udtryk er ganske paa sin rette Plads, thi nu troer jeg, at det er blevet Mere end et Haandværk. Med Hensyn til Skrivemaaden vil jeg kun sige, at det er behageligt for Diet at see Sergeant stavet paa den rette Maade uden „a“ i Commissionens Udskrift, men dette er forandret i Lovudkastet. Naar den høitærede Minister taler om 4 Baaben: Infanteri, Artilleri, Cavalleri og Ingeniører, maa jeg bemærke, at jeg ikke troer, at vor Armee eller nogen anden Armee har flere end 3 Baaben. Ingeniørene, som Noncombattanter eller ikke egentlige Stridsmænd, blive ofte fordeelte til de forskjellige Afdelinger i smaa Dele, saa at de neppe med Rette kunne kaldes et Baaben. Ligeledes er der en anden Benaevnelse, som jeg ikke ganske kan billige, nemlig Udtrykket „Halbrigader“. Det er en Benaevnelse, som bruges i den franske Armee under Revolutionen som synonymt med Regiment, men jeg skjønner ikke, at der her er Grund til at bruge en saa usædvanlig Benaevnelse. Den høitærede Minister yttrede igaar mod Forslaget om en Indbøvelse i Veir, at en Veir altid medfører mange Sygdomme, men jeg maa tillade mig at spørge: Medfører da ikke den egentlige Krig ogsaa mange Sygdomme, og skal man ikke søge at hærde de Værnepligtige, som maaskee ere bestemte til senere at lide ganske anderledes store Strabadser, og vilde det da ikke være